

ναξάκης γ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΑ

Αθήνα, 2022

Στον Ρούσσο.

Στον Επιμενίδη και στον Παναγιώτη.

Πρόλογος

Έχουνε θράσος περισσό τα Παρελθόντα
και διεκδικούν παιδιά του Τώρα επί πιστώσει
ποιο απ' τα δυο (σε μια συνθήκη Σολομώντα)
θα μ' αρνηθεί -το νεογνό!- για να με σώσει;

Κακή συνήθεια το Κακό να συνηθίζεις
(και δη χωρίς την ασυλία του “αλήτη”)
κι ενόσω εσύ Κάτι και Τίποτα ζυγίζεις
παίζει η απόγνωση το ρόλο του μεσίτη!

Περαστική —του “πάω σερί”— ζωή, ντροπή σου
νιώσαμε αρμένικη τη βίζιτα· μοιραία
έστειλε κόσμο στον κουβά η ανατροπή σου
(δεξαμενή για να συνθέσω την «παρέα»)

Β. Νικολαΐδης

Είχα στη μέση όπως και συ μια δυσκαμψία
που με δυσκόλευε πολύ να υποκλιθώ
και οπλισμένος σνομπισμό κι ευαισθησία
έφτιαξα βάδισμα άκρως καλλιτεχνικό

Και πριν πατήσω ακόμα καν —πες— τα δεκάξι
το κατσικάκι, το εντός μου, είχε λυθεί
και το λουρί του γαλανόλευκο μετάξι
απ' το λαιμό μου γύρω έχει τυλιχτεί

Και κάθε Τζένη, σα λύκαινα την τρέμω...

Εγώ ερωτεύομαι διαρκώς μια Κατερίνα
και παίζω μπάσκετ αφού δεν ξέρω μουσική
κι εσύ ζωγράφος στο Χαλάντρι, στην Αθήνα
κι οι στίχοι σου σαν τσιγαρόχαρτο λεπτοί

Κι ενώ κρυβόσουν κάπου πίσω απ' τις κολόνες
σε πρόδωσε ένα λίκνισμά σου ελαφρό
και από τότε πρυτανεύει η μορφή σου.
(Είπα να φτιάξω ένα τραγούδι-ευχαριστώ)

N. Σγουρομάλλης

Κι αν ποιήματα δεν ξέρεις να διαβάζεις
ούτε γω με τεχνική να τα συνθέτω
ας ελπίσω συνεννόηση να επέλθει
κι άμα δεν, στα γαλλικά μετάφρασέ το

...

Συννεφιάζω και κοιτώ εσύ να βρέχεις
λογικό· ίδιο ημισφαίριο μας πλακώνει
— Τι ζητάς; — Ένα χαμόγελο λιακάδας
ή έστω ένα τσιγαράκι στο μπαλκόνι

Μα σ' το αρνούμαι το χαμόγελο με πείσμα
ή μου λείπει κάνα δόντι ή φοβάμαι
πως στου γέλιου τις ρυτίδες θα σφηνώσουν
ματαιώσεις· κι αγνώριστος πια θα 'μαι

...

Μην πασχίζεις τη θαμπάδα να γυαλίσεις
θα επανέλθει η ματιά μου, μια Τετάρτη
ήρθε η ώρα αποφάσεων για σενα
το παγκότερμα δεν πιάνει στη Μονμάρτη

Ζευγάρι στα ΙΚΕΑ

Μέσα στα χώλ των ζευγαριών και στους διαδρόμους
είναι θαμμένη μian ελπίδα στο χαλί:
πως αφορά η μοναξιά μόνο τους μόνους

Μες στα δωμάτια ζευγαριών κάνουν παρέα
πόθοι και νάρκισσοι που δεν είδαν ποτέ
ανθεκτικές στιγμές στα έπιπλα ΙΚΕΑ

Κι αφού πλαταίνουν οι αποστάσεις κι η ρουτίνα
μες στα σαλόνια ζευγαριών κι έξω απ' αυτά
γιατί τα νοίκια ανεβαίνουν στην Αθήνα;

Μ. Σιντιμπέ

Ω νοσταλγέ! μέριασε λίγη νοσταλγία
κι άσε με λίγο αναμνήσεις να ελαφρώσω
πέντε στροφές είναι το μόνο που θα δώσω
στων Σιντιμπέ τη μνήμη, άδοξη κι αγία

Δεν κοροϊδεύω, ας μην κριθώ αδίκως πάλι
—της εφηβείας ποιος χλευάζει τις σημαίες;—
των αναμνήσεων των γλυκύτερων οι μαίες
είναι οι μορφές κάποιων γκολκίπερ απ' το Μάλι

Γιατί στις άγνωστες της Δύσης συνοικίες
ζήτημα αν πήγα μια ή δις αυτοπροσώπως
μα ο Σιντιμπέ που έδιωχνε πάντα όπως-όπως
με έβρισκε ελεύθερο σ' αυτές τις ηλικίες

Ήταν τα νιάτα ζωογόνα και αλέγκρα
κι ενόσω πάλευα ακόρντα στην κιθάρα
με χτυπητή φαλάκρα, πάθος και χατζάρα
σίτιζενς σήκωναν σταυρό σε μάρε νέγκρα

...

Κι αν κάποια όνειρα γκρεμίζονται με κρότο
κι αν προχωράει ο καιρός με δυσκολίες
ξέρω πως δεύτερες θα υπάρχουν ευκαιρίες
ποτήρι υψώνω της ζωής τα Ιντερτότο

Γ. Τσούρος

Δε μας ορίζει τίποτα· παρ' ίσως μοναχά
τα λίγα μας τιμήματα απ' τον κόπο
(θα ήσουν οπωσδήποτε σε στρώματα υψηλά
αν είχαμε τιμοκρατία στον τόπο)

Δίνει ανθρωπιά στον Άνθρωπο, ψωμί στον ποιητή
ο ατλαντικός σου κάματος, θυμήσου
(για σκέψου! μου φαινότανε εκ πρώτης γραφική
η θεϊκή —ούτως ειπείν— μορφή σου)

Σ. Μπεφόν

Ν' ανοίξουμε κουβέντα μια βραδιά
τάχα για έννοιες... συνείδηση... καθήκον...
και να κρίνουμε —ενίοτε αυστηρά!—
τους χαμούς κάποιων δικαίων και αδίκων

Να κοιμούνται στο κρεβάτι τα παιδιά
κι η κουβέντα —μες σε χάχανα ενοίκων—
να ξεβράσει ένα πτώμα απ' τα Χανιά
στο σαλόνι μας· ντελίβερι κατ' οίκον

Στο Ελ Πάσο με τη Μοίρα το φρικτό
σπεύδουν κάποιοι εκείνοι πρώτοι να σκοπεύσουν
μα τα χέρια απ' το καθήκον είν' νωθρά

Κείνοι οι λίγοι μπας ρωτάνε εαυτό
δυο στιγμές προτού τα λοίσθια εκπνεύσουν
αν αξίζουν οι θυσίες τελικά;

Θ. Γαλανάκης

Αν είχα γνώσεις (και του word τις επεκτάσεις)
ίσως να έγραφα ετούτη εδώ την ώρα
μ' αρχαία πνεύματα, μ' οξείες και περισπάσεις
—παρεμπιπτόντως, απ' αυτές έχω πληθώρα—

Θα 'ρθει ο καιρός —και το πιστεύω, Γαλανάκη—
που θα βυθίζουν τα καράβια μου οι ξέρες
στης Μασσαλίας θα υπάρχει το μπαράκι;
μη θα μετρά η (εκ του Μαρία) Λίτσα μέρες;

Γιατί προβλέπω τους σεισμούς κι ήδη κουνιέμαι
κι αυτά τα ρήγματα που κάποιοι ψάχνουν τώρα
όντως θα υπάρξουν. Όμως δεν παραπονιέμαι
ζω ασκεπής και περιμένω να 'ρθει η μπόρα

Και τότε εσύ —κάνω μια πρόβλεψη για γούστο—
σπάνια ριφλέξ θα επιδείξεις και φιλία
δε θα την κάνεις με ελαφρά φευ! τη καρδιά
όπως η τύπισσα με το ρομβώδες μπούστο

Μπρος παραδέξου· και το κλείνω το κομμάτι
πως δεν την έχαψες σαν άμυαλος, σαν ξένος
της τελειότητας την πάμφθηνη απάτη
που μου ξεφούρνισες οικτρά παρασυρμένος

Κόμπι Μ.

Δίχως αντίρρηση, οφείλουμε καράτια
στης οικογένειας την εστία, στους δασκάλους
ω! και στους φίλους που μας άνοιξαν τα μάτια
ή και στους έρωτες μικρούς τε και μεγάλους

Στης οικογένειας την εστία, στους δασκάλους
μας αναθρέψανε, μας έβαλαν τους σπόρους
ή και στους έρωτες μικρούς τε και μεγάλους
πολλούς μας άνοιξαν μες στη ζωή μας χώρους

Μας αναθρέψανε, μας έβαλαν τους σπόρους
και κάποιοι ξένοι που σαν σύντροφοι σταθήκαν
πολλούς μας άνοιξαν μες στη ζωή μας χώρους
άγνωστοι· μπόσικη ψυχή βρήκαν και μπήκαν

Και κάποιοι ξένοι που σαν σύντροφοι σταθήκαν
οι Μητροπάνοι καθενός και οι Νοβίτσκι
άγνωστοι· μπόσικη ψυχή βρήκαν και μπήκαν
οι Αλ Πατσίνο, οι Ζιντάν, οι Χρόνοι Μίσσοι

Οι Μητροπάνοι καθενός κι οι Νοβίτσκι
όσοι Κοέν κι όσοι Καμύ έχουν συντρέξει
οι Αλ Πατσίνο, οι Ζιντάν, οι Χρόνοι Μίσσοι
κάποιοι Λιαντίνηδες που οδήγησαν τη σκέψη

Όσοι Κοέν κι όσοι Καμύ έχουν συντρέξει
ή κι οι Κοέλιο, οι Σφακιανάκηδες —δε κρίνω—
κάποιοι Λιαντίνηδες που οδήγησαν τη σκέψη
του κόσμου οι Κόμπι.

Μιαν υπόκλιση αφήνω...

Θ. Μικρούτσικος

να μεγαλώνεις
αν μας λυπάσαι, ζωή
να μας σαρώνεις

Νεκταρία Ρ.

Ο καθένας στο δικό του μετερίζι
πολεμάει τον εχθρό εντός κι εκτός.
Κι όταν σφίγγει ο κλοιός και τον ζορίζει
άλλος κλαίει, άλλος τρώει ή ζωγραφίζει
—άλλος όρθιος και άλλος ξαπλωτός—
μα στο τέλος ο καθένας συνηθίζει
και ο κόσμος προχωράει γενικώς

Και νομίζεις πως θα πέσεις να πεθάνεις
στο βαρέλι επιτυχίας αν δεν μπεις
κάνεις μύτες κι όμως πάλι δεν το φτάνεις
κι η ταπείνωση σε κάνει να τα χάνεις
—σα να σ' έκλειψε με κύκλους ταξιτζής—
κι απορείς τι άλλο πρέπει πια να κάνεις
για να βρεις χειρολαβή να κρατηθείς

Απ' τα LIDL φιλοσοφίες, μαύρο χάλι
μα αντέχεις άλλες τέσσερις γραμμές;
Τη ζωή ετούτη και την όποιαν άλλη
χαχανίζω και σου δίνω τη σκυτάλη
—να μας βγουν και οι βενζίνες πιο φτηνές—
κι όσο αντέχω δε θα σκύβω το κεφάλι
όπως έκανες και συ τόσες φορές

Διπλανός συνακροατής

Δεν ανταλλάξαμε ούτε βλέμμα, ούτε κουβέντα
ξένε —μα οικείε— διπλανέ στη συναυλία
Είναι η Τέχνη της μεγέθυνσης πατέντα;
Είν' το συν-δάκρυσμα μίας μορφής φιλία;

Εγώ στον έρωτα γυρεύω επιπτώσεις
εσύ μπορεί να μην αντέχεις τις εκπτώσεις
Δεν το γνωρίζω. Μα τα του έρωτα κομμάτια
φέρανε δάκρυ και στα τέσσερά μας μάτια

Ομοίως τα πένθιμα και της ζωής τραγούδια.
(Και δε συγχέω —αυτό θα `τανε αστείο!—
το «ίσα κι όμοια» του θανάτου με τον βίο)

Ίσως κι οι δυο —όμορφοι, νέοι, παθιασμένοι—
ψάχνουμε δέντρα σκιερά αντί λουλούδια.
Και πάλι· ζούμε γελαστοί και γελασμένοι

Διαμαντής Δ.

με λίγα ρίχτερ
ο πιο αισθητός σεισμός
σαν *buzzer beater*

Ζευγάρι (όχι και πολύ) νεανικό στο στενό

Νέος

Αχ νύχτα αφιλόξενη πώς τώρα με προδίδεις;
Εμένα που σε παίνευα συχνά στα τραγουδάκια
κι απόψε έτσι έκθετο και άστεγο μ' αφήνεις
με λάγνο πάθος κι άγριο, σε πάρκα και σοκάκια

Νύχτα

Ασθένησε η μνήμη σου κι η κρίση σου θολώνει
τις ξέχασες τις έφηβες, αφώτιστες κρυψώνες;
Το πάθος το εφταπύρινο, μονάχα εκεί πυρώνει
ποτέ σε κατωσέντονα, σαλόνια και οθόνες

Νέος

Αλλάξαν οι ανάγκες μου, δεν είμαι πια παιδάκι
τα ξένα μάτια ντρέπομαι κι είν' άβολο το χώμα
και δες το κοριτσίστικο, υπέροχο κορμάκι
λαμπάδιασε απ' τα χάρδια μου κι εγώ κρυώνω ακόμα

Νύχτα

Του άνδρα και του έφηβου οι ανάγκες δεν αλλάζουν
μονάχα οι αντιστάσεις τους· εκείνες τράβα διώξε.
Πολύ φιλοσοφήσαμε κι οι άρκτοι μου νυστάζουν
και άλλωστε ξημέρωσε και δε γαμάς απόψε

Γιώργος Ν. (ή Φωκάς)

*Ερημίτες
τις ψευδονύχτες του Σαββάτου
κι οι μοναξιές μας καταλύτες
του θανάτου*

παράπονο δεν έχω
τη ζωή σου τη φωταγώγησες επαρκώς πια
όποιος τρακάρει τώρα
η ευθύνη δική του και *ας μην έπινε μωρέ ο μαλάκας.*
Ντάξει, δε θα σου 'κανα και καταγγελία, αλλά εύγε, καλά έκανες

*Ερημίτες
τις ψευδονύχτες του Σαββάτου
κι οι μοναξιές μας καταλύτες
του θανάτου*

στο νερό να γράφουν οι ποιητές, ναι, να πάρουν ένα γαμημένο κουβά
με νερό, να γράφουν με το δάχτυλο στην επιφάνεια, αυτό που σου λέω,
να μη μένει τίποτα, να ξεχνάνε τι γράψαν παραπάνω και να γράφουν,
να γράφουν, ούτε ασυνέπειες, ούτε ματαιώσεις, ούτε χαρτιά παντού
τσαλακωμένα, τεχνική-χρυσόψαρο, έτσι να την πούνε, στο νερό να
γράφουν, οι ζωντανοί στη δυστυχία και νωθροί, νωθρότατοι στην ευτυχία

*Ερημίτες
τις ψευδονύχτες του Σαββάτου
κι οι μοναξιές μας καταλύτες
του θανάτου*

δεν το φτιάχνω το τζάμι της μπαλκονόπορτας, καλύτερα σπασμένο.
Βαρέθηκα τη διαμεσολάβηση.

Βαγγέλης Ζ.

Να βγουν ποινές, να αναρτηθούν σε κάποιο ΦΕΚ
για δεινosaύρους (άνω του ύψους των Κυκλώπων)
που εξαπατούν πως είναι sapiens ντεμέκ
σκύβοντας ίσαμε το μπόι των ανθρώπων!

Κατερίνα

Φυλλοβόλο το αίσθημά μας το παλιό.
(Φύλλα αλλάζει μπρος στις κρίσεις
—σπίτια, πόλεις, προσφωνήσεις—
κι ίδιο δέντρο παραμένει
ριζωτό)

Το αρχαίο το αίσθημά μας, σκιερό.
(Πάνω απ' το άστρωτο κρεβάτι
ήλιοι, μπόρες, τρίτων μάτι
μην περάσουν στου έρωτά μας
το ιερό)

Επίλογος

Κλουβάκια ξέμπαρκα αναζητούν πουλάκια
πουλάκια ξέμπαρκα αναζητούν κλουβάκια
και η Παραίτηση κατέβασε τα μούτρα
λες και κατάλαβε ετερόφωτη πως είναι
σαν ένα μίγμα Τζόι Ντόρσει-Γιάννη Κούτρα
(να ξέρεις, είμαι οπαδός του “πίνε-κρίνε”)

Κι οι επιθυμίες μας σκαλώνουν στα φαινόμενα
σαν τα τζιπάκια τα τηλεκατευθυνόμενα
στο σκαλοπάτι του χαλιού ή στο πλυντήριο...
Μα όσους δε κάλυψε η μπάλα και η γκόμενα
πια απαιτούν το τηλεχειριστήριο
να ορίζουν μόνοι -τάχα- δρόμους και πορείες
Αηδίες...

Βρήκαμε μπάρες για να χύνουμε (με κρίση)
σάλια κι ουίσκι και –ας κάνω λίγο ποίηση–
άδρoσα δάκρυα λίγο πριν την υγροποίηση
μα η ζωή (κι η μη-ζωή) σέβας δε δείχνει
σαν το βετέξ του μπάρμαν σβήνει απλά τα ίχνη
μα αφήνει τραύμα οπαδικό ψηλά στο πόδι.

Λοιπόν, γουστάρω εν τέλει που έσπασα το ρόδι!

Η συλλογή “υποκειμενικά” ανήκει στο project *Αμφίβια*, το οποίο περιέχει επιπλέον τον κύκλο τραγουδιών “αντικειμενικά”.

Επιμέλεια: Αναστασία Αθηναίου
Artwork: Κατερίνα Παπασηφάκη

* Ο “Σιντιμπέ” γράφτηκε μετά από σχετική συζήτηση με τους Κοσμά Λαμπίδη και Σταύρο Ρουμελιώτη και αφιερώνεται σε αυτούς.

** Ο “διπλανός συνακροατής” αποδείχτηκε πως ήταν ο Σπύρος Χατζηαγγελάκης και αφιερώνεται σε αυτόν.

ναξάκης γ.

Αθήνα

2022